

Uit het archief van het vrederecht van Bilzen:

Op 25 mei 1917 moest Gerard Grommen, werkman uit Munsterbilzen, zich voor de vrederechter in Bilzen verantwoorden. Gerard werd beticht van "nalatigheid, die schoolverzuim, onregelmatig schoolgaan van zijn zoon Frans voor gevolg had".

De wet op de leerplicht was pas enkele maanden voor het uitbreken van de oorlog, op 19 mei 1914, afgekondigd en sommige mensen zagen in de oorlogsomstandigheden een reden om die wet langs zich neer te leggen. De Belgische autoriteiten, en met name het gerecht, vonden de schoolplicht wel een belangrijke verworvenheid. De vrederechter van Bilzen had zelfs speciale formulieren laten drukken voor zijn griffier, zodat die nog weinig werk had aan de administratieve afhandeling van de bestraffing van ouders die hun kinderen niet naar school stuurden. Gerard kwam er die 25ste mei vrij goedkoop vanaf: hij moest geen boete betalen, maar wel de proceskosten, die op 1 frank geraamd werden. Daar kwam toen nog 1 frank en 60 centiemen bij voor de deurwaarder die het vonnis ten huize Grommen was gaan betekenen. Erger was waarschijnlijk dat de vrederechter ook verordende dat de veroor- deling van Grommen een maand lang aan het gemeentehuis van Munsterbilzen aan- geplakt moest wor- den ...

Rombout Nijssen

Politierechtbank van BILSEN —	SCHOOLVERPLICHTING PARKETNUMMER 449 ORDENUMMER 43 GRIFFIENUMMER 31
-------------------------------------	---

De politierechtbank van het kanton Bilzen heeft het volgende vonnis uit-
 gesproken :
Openbare zitting van den 25 Mei 1917
 IN ZAKE VAN HET OPENBAAR MINISTERIE

tegen : *Grommen Gerard, werkman woonachtig te Munsterbilzen, niet verschijnend*

beticht van nalatigheid die schoolverzuim, onregelmatig schoolgaan van *zijn zoon Frans* voor gevolg had.

DE RECHTBANK : Gezien de lijst, luidens art. 9 en 10 der wet van 19 Mei 1914 door den Heer Kontonaleopziener opgemaakt; gehoord het Openbaar Ministerie in zijne besluiten; ~~de betichte in zijne bereydingemiddelen;~~
 Aangezien de betichte alhoewel behoorlijk gedagvaard in rechtsverzuim is;
~~Aangezien de betichte nalatig is gebleven en wel meer dan vijftien dagen na de eerste waarschuwing;~~
 Aangezien de betichte binnen de twaalf maanden na de eerste waarschuwing, bij herhaling schuldig is bevonden en blijk geeft van slechte wil;
 Aangezien de betichte geen voldoende rechtvaardiging inbrengt dat bijgevolg het feit ten zijne laste gelegd niet genoegzaam is vastgesteld;

OM DIE REDEN : Uit kracht van : art. 11 der Wet van 19 Mei 1914; 38, van het strafwetboek 149, 162, van het wetboek van rechtspleging in strafzaken waar- van inhoud volgt :

Wet van 19 Mei 1914 — Art. 11. — Het nalatig gezinshoofd, aangeklaagd op grond van de arti- kelen 9 en 10, wordt opgeroepen voor den vrederechter; *dese wendt alle overredingsmiddelen aan om den belanghebbende tot nakoming van zijnen plicht te bewegen.*
Voldoet hij niet aan dit verzoek, dan wordt hij gedaagd om te verschijnen
 Indien het gezinshoofd ten betekenden dage niet verschijnt, indien hij nalatig blijft gedurende meer dan vijftien dagen na de eerste waarschuwing, of indien hij zich aan herhaling schuldig maakt binnen twaalf maanden na deze waarschuwing, stelt de vrederechter het tegen hem aangevoerd feit vast; *tevens worden zijn naam, zijne voornamen en zijn beroep gedurende éne maand aangeplakt aan den ingang van het gemeentehuis zijner verblijfplaats.*
In dezelfde gevallen verwijst de rechter bovendien, zoo er slechte wil is, eene geldboete van 1 tot 10 fr.
 Stelt de vrederechter vast dat de toegepaste strafbepalingen niet doelmatig zijn, of kan hij degenen die voor het kind moeten zorgen niet treffen, dan kan het kind worden verwezen naar den kinderrechtcr van het arrondissement; deze zal trachten dat het regelmatig naar school gaat en, in geval van kwaden wil, mag hij de bij de wet van 15 Mei 1912 voorziene maatregelen nemen.

Strafwetboek. — Art. 58. — Alle persoon van verscheiden overtredingen overtuigd, zal de straf van elke derzelve ondergaan.

Wetboek van rechtspleging in strafzaken. — Art. 149. — Indien de gedaagde niet verschijnt op dag en uur bij de daging bepaald, zal hij bij verstek gevonnist worden.
 Art. 162. — De partij die in het ongelijk wordt gesteld, zal tot de kosten verwezen worden, zelfs jegens de openbare partij.
 De kosten zullen bij dit vonnis worden vereffend.

DE RECHTBANK.

Uitsprekende bij *verstek*;
 Zegt de beschuldiging gegrond;
~~ontleent de betichte van het verzoek onder kosten.~~
 Beveelt dat de naam, voornamen en beroep van de betichte gedurende eene maand aan de gevel van het gemeentehuis zijner woonplaats zullen aangeplakt blijven.
 Veroordeelt tevens de betichte tot een boet van *—* frank *—* en tot de kosten.
Verordend op éen frank;
 Beveelt dat *—* hij mogelijke toepassing der wet van 15 Mei 1912, voor den kinderrechter zal gezonden worden.

(Een verzoekschrift betreffende geldboeten zal de uitvoering van het vonnis alleenlijk opschorsen indien dit verzoekschrift aangeboden is, binnen de twee maanden der uitspraak, als het vonnis tegensprekend is, of van deszelfs betekening, als het bij verstek uitgesproken is geweest.)

Gelast het openbaar Ministerie met de uitvoering van het tegenwoordig vonnis.
 Alzoo gevonnist in eerste gebied en uitgesproken in openbare zitting van de rechtbank van politie van het kanton Bilzen, den *25te Mei 1917* alwaar zetelen : MM. *Hemi Elcaes* vrederechter,
Jean Leonard Houben, Burgemeester te Bilzen
Jean Tolson griffier.

de Griffier de Vrederechter
Massen

*Entk. v. d. Appelaren
 den 13-6-1917
 m*

*Vonnis betekend
 den 2-6-1917
 Rook in 7-60
 m*